

Nová legislatíva posudkovej činnosti a vzdelávanie v ŠVP Sociálna posudková činnosť

Dodatkový učebný materiál (2)

Spracovala: Kvetoslava Repková (garantka ŠVP SPČ)

Bratislava, 2025

Obsah

Zoznam skratiek.....	3
1 Úvod a projektovo-legislatívny (reformný) kontext	4
2 Štruktúra učebného materiálu	5
3 Vzdelávanie v SPČ – diverzita foriem	6
4 Posudková činnosť – legislatíva a terminológia	7
4.1 Posudková činnosť – relevantná legislatíva.....	7
4.2 Posudková činnosť – relevantná terminológia	8
4.3 Vybraná terminológia – špecifikácia vymedzenia v príslušných metodikách	14
5 Problémové okruhy a otázky	15
5.1 Otázky formulované pred pracovnými poradami s MPSVR SR a Ústredím PSVR	15
5.2 Otázky formulované počas pracovných stretnutí s MPSVR SR a Ústredím PSVR	21
5.3 Otázky zasielané MPSVR SR a Ústrediu PSVR od 01. 09. 2025.....	21
6 Možnosti využitia materiálu a záver	23

Zoznam skratiek

IP – Integrovaný posudok

IPČ – Integrovaná posudková činnosť

FO s ŤZP – Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím

LPČ – Lekárska posudková činnosť

MPSVR SR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

NP PPOK - Národný projekt Podpora a profesionalizácia odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia

SPČ – Sociálna posudková činnosť

ŠVP SPČ - Špecializačný vzdelávací program Sociálna posudková činnosť

ZoIPČ - Zákon o integrovanej posudkovej činnosti

ZoPPK – Zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu

ZoSS – Zákon o sociálnych službách

1 Úvod a projektovo-legislatívny (reformný) kontext

Tento materiál vznikol pre účely aktualizácie a doplnenia učebných textov využívaných v rámci **špecializačného vzdelávacieho programu Sociálna posudková činnosť** (ďalej len „ŠVP SPČ“) ako nástroj podpory šandardizácie obsahových náležitostí vzdelávania od septembra 2025, odkedy je účinná nová posudková a súvisiaca legislatíva. Konkrétne: *zákon č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti* a o zmene a doplnení niektorých predpisov (ďalej len „ZoIPČ“) a *vyhláška MPSVR SR č. 51/2025 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia ZoIPČ*. Rovnako *Metodika k sociálnej posudkovej činnosti* a *Metodika k lekárskej posudkovej činnosti*, ktoré boli pripravené MPSVR SR v spolupráci s pracovnou skupinou pre reformu posudkovej činnosti.

Učebný materiál sa postupne pripravoval v priebehu leta 2025 (máj - september 2025), kedy sa vytvoril časový priestor na aktualizáciu pôvodného učebného textu (Repková, 2024a¹) a dodatkových učebných materiálov (Repková (ed.), 2024b²) využívaných v rámci vzdelávania v ŠVP SPČ tak, aby od septembra 2025 boli k dispozícii potrebné podklady k zabezpečeniu šandardizovaného obsahu vzdelávania v súlade s novou legislatívou a súvisiacimi metodickými materiálmi.

V kontexte národného projektu *Podpora a profesionalizácia odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia* (ďalej len „NP PPOK“³) bol pôvodný zámer prijať ohľadom ŠVP SPČ do konca roka 2025 viaceré zmeny, najmä:

- *revidovať niektoré parametre* jeho štandardu upraveného v nariadení 5/2016 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach pre výkon niektorých odborných činností na úseku sociálnych vecí a rodiny, a to v súlade s odporúčaniami formulovanými na základe skúseností aktérov ŠVP SPČ z predchádzajúceho obdobia (bližšie viď Repková, 2023⁴);
- *schváliť zmeny* ŠVP SPČ Akreditačnou komisiou MPSVR SR;
- po prijatí novej posudkovej legislatívy pripraviť kompletne *nový učebný text* ako základ pre nevyhnutnú mieru šandardizácie obsahu a procesu špecializačného vzdelávania v oblasti SPČ.

¹ Repková, K., 2024a. *Sociálna posudková činnosť*. Bratislava: IVPR. Dostupné on-line: <https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2024/11/SP%C4%8C-u%C4%8Debn%C3%BD-text-2024.pdf>

² Repková, K. (ed.), 2024b. *Sociálna posudková činnosť. Etické dilemy Zásady komunikácie s osobami s rozličnými druhmi zdravotného postihnutia. Dodatkový učebný materiál*. Bratislava: IVPR. Dostupné on-line: <https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2024/08/SP%C4%8C-dodatkov%C3%BD-u%C4%8Debn%C3%BD-materi%C3%A1l.pdf>

³ Dostupné on-line: <https://ivpr.gov.sk/ine-vyskumne-aktivity/narodny-projekt-podpora-a-profesionalizacia-odbornych-kapacit-v-oblasti-socialneho-zaclenenia/>

⁴ Repková, K. (2023). *Sociálna posudková činnosť v sociálnej práci. Návrhy na aktualizáciu špecializačného vzdelávacieho programu*. Bratislava: IVPR. Dostupné on-line: https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2023/12/Socialna_posud_cinnost_v_soc_praci_Navrhy_na_aktual_PROFI_2023.pdf

Na základe opakovaných konzultácií s príslušnými organizačnými útvarmi MPSVR SR a diskusií v lektorskom tíme ŠVP SPČ⁵ sa napokon dohodlo, že:

- k zmene štandardu ŠVP SPČ a k jeho predloženiu na schválenie Akreditačnou komisiu MPSVR SR sa pristúpi až po ukončení NP PPOK, aby nedochádzalo k „zmiešavaniu“ režimov vzdelávania u tých istých účastníkov a účastníčok vzdelávania či medzi nimi a aby sa predchádzalo problémom v jeho manažovaní;
- za účelom aktualizácie sa budú k využívanému učebného textu priebežne spracovávať ďalšie *dodatky (dodatkové učebné materiály)* ako najflexibilnejšia forma aktualizácie v reformnom období⁶.

2 Štruktúra učebného materiálu

V **úvodnej kapitole** učebného materiálu sú zosumarizované podobnosti, no najmä rozdiely medzi jednotlivými formami vzdelávania zameranými na posudkovú činnosť, osobitne na SPČ. Považujeme za prospešné, aby boli lektori a lektorky ŠVP SPČ pripravení sprostredkovať účastníkom a účastníčkam ŠVP SPČ tieto podobnosti a rozdiely s cieľom rozptýliť ich pochybnosti o neefektívnom nakladaní s ich pracovným časom a odbornou kapacitou, najmä v náročnom období prvej implementácie reformnej posudkovej praxe.

Následujúca kapitola je rozdelená do **dvoch podkapitol**. Najskôr je tabuľkovo *zosumarizovaná relevantná legislatíva* pre oblasť posudkovej činnosti. Nie sú v nej zachytené všetky právne predpisy (napr. z oblasti zdravotníctva), ale najmä tie, ktoré bezprostredne upravujú podmienky, procesy a výstupy posudkovej činnosti, s osobitným dôrazom na SPČ. Následne sa text venuje *terminologickým otázkam*, keď sú porovnávané hlavné posudkové a súvisiace pojmy využívané do konca augusta 2025 a pojmy aplikované po tomto období podľa novej legislatívy. Súčasťou terminologickej podkapitoly sú aj *niektoré ďalšie pojmy* používané v „hlavnej“ legislatíve, ktoré sú bližšie špecifikované v príslušných metodických materiáloch (v Metodike k SPČ a v Metodike k LPČ).

V **ďalšej kapitole** sú *zosumarizované otázky a problematické okruhy*, ktoré definovali zamestnanci úradov PSVR v jednotlivých fázach prípravy na implementáciu a samotný začiatok implementácie reformy posudkovej činnosti (pred organizovaním pracovných porád v lete 2025; na samotných poradách; v rámci mailovej komunikácie s Ústredím PSVR od septembra 2025).

V **záverečnej kapitole** sú formulované odporúčania pre lektorov a lektorky ŠVP SPČ k možnostiam využitia tohto učebného materiálu pre účely zabezpečovania ŠVP SPČ.

⁵ Konzultácie na MPSVR SR dňa 5.5.2025 a 9.6.2025 či on-line diskusia lektorského a metodického tímu dňa 14.5.2025.

⁶ Táto forma aktualizácie bola využitá už v roku 2024, kedy bol vydaný prvý dodatkový učebný materiál: Repková, K. (ed.) (2024b). *Sociálna posudková činnosť. Etické dilemy. Zásady komunikácie s osobami s rozličnými druhmi zdravotného postihnutia*. Bratislava IVPR. Dostupné on-line: <https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2024/08/SP%C4%8C-dodatkov%C3%BD-u%C4%8Debn%C3%BD-materi%C3%A1l.pdf>

3 Vzdelávanie v SPČ – diverzita foriem

V súčasnosti je zrejmé, že vzdelávanie zamestnancov a zamestnankýň⁷ úradov PSVR na úseku posudkových činností, osobitne SPČ, môže a bude mať viacero foriem vykonávaných v rámci:

- bežnej realizácie ŠVP SPČ;
- „prvej“ intenzívnej prípravy (pracovných porád/stretnutí) zamestnancov úradov PSVR zabezpečovanej MPSVR SR v spolupráci s Ústredím PSVR v letnom období 2025 so zameraním na prípravu implementácie novej posudkovej legislatívy od septembra 2025;
- následných pracovných porád a konzultácií realizovaných za účelom praktickej implementácie novej posudkovej legislatívy na rozličných úrovniach (na úrovni konkrétnych úradov, medzi úradmi, úradmi a ústredím, atď.);
- kompetenčného odborného vzdelávania zamestnancov úradov PSVR zameraného na „Reformu SPČ“, ktoré sa plánuje začať realizovať od začiatku roka 2026, s využitím prvotných skúseností s výkonom posudkovej činnosti (vrátane SPČ) získaných od septembra 2025.

Na tomto mieste považujeme za prospešné krátko zhrnúť **spoločné** a **rozdielne charakteristiky** týchto foriem vzdelávania:

- predovšetkým, všetky formy vzdelávania (vrátane operatívnych porád a konzultácií) majú *spoločný cieľ* a tým je zvýšiť profesionalitu výkonu SPČ vykonávanej na úradoch PSVR (aj v súlade s cieľom NP PPOK);
- **ŠVP SPČ** je zákonným základom pre získanie *osobitného kvalifikačného predpokladu* pre výkon SPČ; je určený najmä pre osoby, ktoré sa pripravujú na výkon SPČ⁸; sprostredkováva najširší hodnotový, medzinárodný komparatívny, historický, legislatívny, organizačný a metodický rámec SPČ, pričom počas dlhšieho obdobia (12-18 mesiacov) postupne a intenzívne prepája teoretické, metodologické a praktické aspekty výkonu SPČ; realizuje sa bez ohľadu na to, čo ide o reformné alebo „bežné“ obdobie; končí získaním profesijného titulu „sociálny pracovník - špecialista“; neslúži primárne na zodpovedanie aktuálnych/špecifických otázok praxe v prípade, že sa objaví;
- **komenčnéné odborné vzdelávanie**⁹ zamerané na „Reformu SPČ“ smeruje k priebežnému udržiavaniu, zdokonaľovaniu a dopĺňaniu požadovaných vedomostí, schopností a zručností potrebných na vykonávanie SPČ; trvá kratšie (cca dva dni) a predpokladá sa, že bude stavať na prvotných skúsenostiach s výkonom reformovanej

⁷ Všade tam, kde sa v ďalšom texte budú používať slová „zamestnanec/zamestnanci“, myslia sa osoby mužského aj ženského pohlavia.

⁸ Aj keď v prvom období rokov 2022-2023 ho absolvovali aj zamestnanci s intenzívnou a dlhodobou posudkovou praxou.

⁹ Poskytuje sa podľa §164 ods. 2 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe.

SPČ; za základe jeho absolvovania nedochádza k zvýšeniu kvalifikácie, ani získaniu k osobitného profesijného titulu; je určené pre zamestnancov úradov PSVR bez ohľadu na rozsah ich odbornej praxe a je nezávislé na tom, či sú aktuálne zapojení do ŠVP SPČ alebo nie;

- **pracovné porady** tvoria prirodzenú súčasť výkonu štátnej služby na úseku SPČ, jej riadenia a metodického usmerňovania; organizuje sa a realizuje na viacerých úrovniach (v lete 2025 to bolo z úrovne MPSVR SR a Ústredia PSVR; predpokladá sa, že následne sa budú organizovať na úrovni jednotlivých úradov PSVR SR alebo viacerých úradov spoločne); ide o najoperatívnejšiu formu „vzdelávania“, ktoré má poskytnúť odpovede na aktuálne otázky/problémy praxe;
- v prípade, že sa otázky/problémy opakujú, vyžadujú si **metodické usmernenia** zo strany Ústredia PSVR, ktoré pripravuje na základe svojej originálnej pôsobnosti (§4 ods. 6 písm. b) zákona č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

4 Posudková činnosť – legislatíva a terminológia

4.1 Posudková činnosť – relevantná legislatíva

V tabuľke 1 je spracovaný prehľad najrelevantnejších právnych predpisov upravujúcich legislatívu posudkovej činnosti, vrátane SPČ, v národných podmienkach do konca augusta 2025 a od septembra 2025.

Tab1: Najdôležitejšie právne predpisy k posudkovej činnosti (aj súvisiace)

Do 31. augusta 2025	Od 1. septembra 2025
Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „ZoPPK“)	Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia
Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (ďalej len „ZoSS“)	Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách
Opatrenie MPSVR SR č. 6/2009 Z. z., ktorým sa ustanovuje zoznam stavebných prác, stavebných materiálov a zariadení a maximálne zohľadňované sumy z ich ceny	Opatrenie MPSVR SR č. 6/2009 Z. z., ktorým sa ustanovuje zoznam stavebných prác, stavebných materiálov a zariadení a maximálne zohľadňované sumy z ich ceny
Opatrenie MPSVR SR č. 7/2009 Z. z., ktorým sa ustanovuje zoznam pomôcok a maximálne zohľadňované sumy z ceny pomôcok	Opatrenie MPSVR SR č. 7/2009 Z. z., ktorým sa ustanovuje zoznam pomôcok a maximálne zohľadňované sumy z ceny pomôcok
Zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny	Zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny

Nariadenie 5/2016 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 219/2014 Z. z.	Nariadenie 5/2016 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 219/2014 Z. z.
	Zákon č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti
	Vyhláška č. 51/2025 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o integrovanej posudkovej činnosti
	Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch

Zdroj: spracovanie autorky

Samozrejme platí, že konania o peňažných príspevkoch na kompenzáciu či o preukazoch ŤZP a parkovacím preukazom, rovnako konania vo veci odkázanosti na sociálnu službu začaté a právoplatne neukončené do 31. augusta 2025, sa riadia legislatívou účinnou do 31. augusta 2025, vrátane príslušnej terminológie (čl. VII bod 87. a čl. VIII bod 88. ZoIPČ).

4.2 Posudková činnosť – relevantná terminológia

V tejto časti je prehľadovo spracovaný súbor kľúčových pojmov týkajúcich sa posudkovej činnosti, osobitne SPČ, ktoré boli v legislatíve využívané do konca augusta 2025 a od 1. septembra 2025.

Tab2: Terminológia posudkovej činnosti (do 31.8.2025 a od 1.9.2025)

Pojem	Právna norma	Poznámka	Pojem	Právna norma	Poznámka
Do 31.8.2025			Od 1.9.2025		
Posudková činnosť (lekárska/zdravotná, sociálna)	§§10,11,13 ZoPPK §48 ZoSS	Dve právne úpravy	Integrovaná posudková činnosť	§1 ods.1, §10, §11 ZoIPČ	Spoločné pre PPK aj SS podmienené odkázanosťou
Komplexný posudok / Posudok o odkázanosti na sociálnu službu	§15 ZoPPK §51 ZoSS		Integrovaný posudok	§12 ZoIPČ	
Lekárska/Zdravotná posudková činnosť	§11 ZoPPK + §49 ZoSS		Lekárska posudková činnosť	§11 ZoIPČ	Posudzovanie + navrhovanie
Posudkový lekár / Posudzujúci zdravotnícky pracovník	§11 ods. 2, §63 ods.1 ZoPPK §49 ods. 1, §84 bod 21 ZoSS	Lekár v špecializovanom odbore posudkové lekárstvo, v iných odboroch, zaradený do prípravy, sestra s VŠ vzdelaním v príslušnom odbore	Posudkový lekár	§19 ods.2 ZoIPČ	Kvalifikácia v špecializovanom odbore posudkové lekárstvo
Súlad sociálnej a zdravotnej posudkovej činnosti	§50 ods. 7 ZoSS		Odborné konzílium	§9 ods. 1 písm. c) ZoIPČ + §12 vyhl. 51/2025 Z. z.	Sporné časti sociálneho a lekárskeho posudku
Kompenzácia sociálnych dôsledkov ŤZP	§2 ods. 1 a 2 ZoPP	Prekonanie alebo zmiernenie dôsledkov ŤZP	Kompenzácia sociálnych dôsledkov ŤZP	§1 ods. 1 písm. a) ZoIPČ	Preukaz OŤZP, parkovací preukaz, PP, SS podmienené odkázanosťou
Nepriaznivá sociálna situácia z dôvodu ŤZP, nepriaznivého zdravotného stavu alebo	Názov piatej hlavy ZoSS		Nepriaznivá sociálna situácia z dôvodu ŤZP, nepriaznivého zdravotného stavu alebo	§7 ods. 4, písm. a, 1b.	

z dôvodu dovršenía dôchodkového veku			z dôvodu dovršenía veku potrebného na nárok na starobný dôchodok		
Ťažké zdravotné postihnutie + Miera funkčnej poruchy	§2 ods. 3 ZoPPK + príloha 3 ZoPPK	Miera funkčnej poruchy najmenej 50%	Fyzická osoba s ŤZP Zoznam ťažkých zdravotných postihnutí	§2 ZoIPČ + príloha 1 ZoIPČ	Prítomnosť ŤZP podľa prílohy 1 ZoIPČ
Spôsob posudzovania odkázanosti FO na pomoc inej FO pri jednotlivých činnostiach	Príloha 3 ZoSS	Bodovanie samostatnosti, resp. odkázanosti na pomoc pri činnostiach + určenie stupňa odkázanosti	FO odkázaná na pomoc inej FO	Príloha č. 4 vyhl. 51/2025 + príloha 2 ZoIPČ	Bodovanie schopnosti vykonávať činnosti, resp. odkázanosti na pomoc + určenie schopnosti uspokojovať základné životné potreby + určenie stupňa odkázanosti
Potreba dohľadu	Príloha3 a 4 ZoSS Príloha4 bod 14 ZoPP		FO odkázaná na dohľad	§3 ods. 2 ZoIPČ	
FO odkázaná na sprievodcu	§14 ods. 12 ZoPPK		FO odkázaná na sprievodcu	§3 ods. 7 ZoIPČ	
FO odkázaná na pomôcku, úpravu pomôcky, zdvíhacie zariadenie, úpravu OMV, úpravu bytu, rodinného domu alebo na úpravu garáže	§14 ods. 5 ZoPPK		FO odkázaná na pomôcku, úpravu pomôcky, zdvíhacie zariadenie, úpravu OMV, úpravu bytu, rodinného domu alebo na úpravu garáže	§3 ods. 4 ZoIPČ	
FO odkázaná na individuálnu prepravu OMV	§14 ods. 6 ZoPPK		FO odkázaná na individuálnu prepravu OMV	§3 ods. 5 písm. a) – b) 1-4	+ imunologické ochorenia
FO odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, súvisiacich s hygienou, súvisiacich	§14 ods. 5 ZoPPK		FO odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, súvisiacich s hygienou, súvisiacich	§3 ods. 4	

s opotrebovaním šatstva, súvisiacich so zabezpečením prevádzky OMV			s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, súvisiacich so zabezpečením prevádzky OMV		
-			Sebahodnotiaci dotazník	§7 ods. 2 písm. c) ZoIPČ + príloha 2 (A+B) vyhl. 51/2025 Z. z.	
-			Dotazník k SPČ	§10 ods. 2 ZoIPČ + príloha 1 vyhl. 51/2005 Z. z.	Zachytáva funkčné dôsledky zdravotného stavu Cieľom je posúdiť mieru ťažkostí posudzovanej osoby pri vykonávaní jednotlivých činností
Posudzovanie individuálnych predpokladov FO ŤZP/FO	§13 ods. 1 písm. a) ZoPPK / §50 ods. 1 písm. a) ZoSS	Schopnosť a úsilie riešiť si situáciu vlastným pričinením	Posudzovanie individuálnych predpokladov účastníka konania	§10 ods. 1, písm. a1) ZoIPČ	Schopnosť riešiť si situáciu vlastným pričinením a zisťovanie aktivít
Posudzovanie rodinného prostredia FO ŤZP/FO	§13 ods. 1 písm. b) ZoPPK / §50 ods. 1 písm. b) ZoSS	Schopnosť a rozsah pomoci poskytovanej rodinou	Posudzovanie rodinného prostredia účastníka konania	§10 ods. 1, písm. a)2 ZoIPČ	Možnosti a schopnosti blízkych participovať na poskytovaní pomoci
Posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie FO ŤZP/FO do spoločnosti	§13 ods. 1 písm. c) ZoPPK / §50 ods. 1 písm. c) ZoSS	Podmienky bývania, vrátane dostupnosti verejných služieb a prístupnosti stavieb občianskeho vybavenia	Posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie účastníka konania do spoločnosti	§10 ods. 1, písm. a)3 ZoIPČ	Dopravná obsluha, dopravné systémy, podmienky bývania, vrátane dostupnosti

					a prístupnosti verejných služieb
FO s ŤZP odkázaná na pomoc inej FO FO odkázaná na pomoc inej FO	§14 ods. 1 ZoPPK §49 ZoSS		FO odkázaná na pomoc inej FO	§3 ods. 1 + príloha2 ZoIPČ	
Posúdenie odkázanosti FO na pomoc inej FO	Príloha č. 3A ZoSS		Určenie odkázanosti FO na pomoc inej FO	Príloha 4 vyhl. 51/2025 Z. z.	Na základe schopnosti vykonávať činnosti
Zaradenie do stupňa odkázanosti a určenie rozsahu odkázanosti	Príloha 3B ZoSS		Stupne + rozsah odkázanosti	Príloha 2 ZoIPČ + príloha 8 vyhl. 2051/2025 Z. z.	Na základe počtu činností, ktoré si FO nevie samostatne uspokojovať
-			Posudzovanie miery ťažkostí účastníka konania pri vykonávaní ustanovených činností	§10 ods.1 písm. a5) ZoIPČ + §2 ods. 2 + príloha1 vyhl. 51/2025 Z. z.	Centrálny predmet SPČ (v rámci dotazníka k SPČ)
-			Prijateľný štandard	§2 ods. 2 písm. a) vyhl. 51/2025 Z. z.	Vo vzťahu k vykonávaniu ustanovených činností
Lekársky posudok Zdravotný posudok	§11 ods. 11 + príloha 2 ZoPPK §49 ods. 4 ZoSS		Lekársky posudok	§11 ods. 5 ZoIPČ + príloha 6 vyhl. 51/2025 Z. z.	
Posudkový záver (ako výsledok SPČ) Sociálny posudok	§13 ods. 9 ZoPPK §50 ods. 2 ZoSS		Sociálny posudok	§10 ods. 4 ZoIPČ + príloha3 vyhl. 51/2025 Z. z.	
Lekársky nález	§11 ods. 3 + príloha1 ZoPPK §49 ods. 3 ZoSS		Lekársky nález	§7 ods. 2 písm. a) ZoIPČ + príloha 5 vyhl. 51/2025 Z. z.	

-			Klinicko-psychologický nález funkčnej kapacity	§7 ods.2 písm. b) ZoIPČ	Príloha k žiadosti u FO s mentálnym postihnutím, neurovývinovou alebo duševnou poruchou
Hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, určovanie miery MFP, posudzovanie sociálnych dôsledkov ŤZP, druhov odkázanosti .../ Hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu a jeho zmien	§11 ods. 1 ZoPPK §49 ods. 1 ZoSS	Predmet lekárskej/zdravotnej PČ	Funkčné dôsledky zdravotného stavu	§11 ods. 1 písm. a)	Predmet lekárskej PČ (posudzovanie + navrhovanie)
Parkovací preukaz pre FO s ŤZP	§17 + príloha 1 ZoPPK	Konanie pre účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu	Zdravotné postihnutie	§5 ods. 3 písm. a2) + príloha1 k ZoPPK v znení ZoIPČ	Pre účely parkovacieho preukazu
-			Dlhodobé zdravotné postihnutie	§2 ods. 5 písm. b2) zákona 112/2018 Z. z.	Pre účely zamestnávania (sociálna ekonomika)
Prizvaní odborníci	§10 ods. 2, §13 ods. 4 ZoPPK	Odborníci z oblasti stavebníctva, architektúry, ergoterapie, pomôcok	Prizvaná osoba	§3 ods. 2 vyhl. 51/2025 Z. z.	Odborníci z oblasti stavebníctva, architektúry, ergoterapie, pomôcok, vzdelávania, zamestnávania...

Zdroj: spracovanie autorky

4.3 Vybraná terminológia – špecifikácia vymedzenia v príslušných metodikách

Niektoré pojmy využívané v novej legislatíve integrovanej posudkovej činnosti sú bližšie vymedzené v príslušných metodikách, konkrétne v **Metodike k SPČ** a v **Metodike k LPČ**.

Prijateľný štandard

Súvisí s tým, ako posudzované osoby vykonávali v celom posudzovanom období (v celom mesiaci predchádzajúcom vyplňaniu dotazníka SPČ) konkrétne činnosti, resp. uspokojovali základné životné potreby; či ich vykonávali v kvalite, spôsobom a v čase, ktorý je bežný a akceptovateľný u fyzických osôb rovnakého veku a pohlavia bez zdravotného postihnutia (§2 ods. 2 písm. a) vyhlášky 51/2025 Z. z.). *Spôsob nie je bežný*, keď pri vykonávaní konkrétnej činnosti posudzovaná osoba:

- musí vynaložiť zvýšenú námahu, či
- pociťuje bolesti alebo iné nepríjemné pocity, či
- činnosti vykonáva pomalšie, alebo či
- činnosti vykonáva iným spôsobom, než je obvyklé.

Predpokladá sa, že k vykonávaniu jednotlivých činností, resp. uspokojovanie základných životných potrieb bude dochádzať vďaka využívaniu bežne dostupných a obvyklých pomôcok, prostriedkov, predmetov dennej potreby alebo vybavenia domácnosti, využitím verejných priestorov alebo zdravotníckeho prostriedku, čo umožňuje, že potreby budú uspokojené bez každodennej potreby pomoci inej osoby.

Bežná rodičovská starostlivosť

Vychádza sa z toho, že rodičia majú právo a povinnosť starať sa o zdravie dieťaťa, o jeho telesný, citový, rozumový a mravný vývin. V prípade nepľnoletej osoby sa pri posudzovaní odkázanosti na pomoc inej osoby neprihliada na potrebu pomoci, ktorá vyplýva z bežnej starostlivosti, ktorú by musel rodič zabezpečiť každému zdravému dieťaťu rovnakého veku a pohlavia. Uznáva sa, že rodičovská starostlivosť pri uspokojovaní základných životných potrieb detí odkázaných na pomoc inej osoby je náročnejšia (časovo, fyzicky, psychicky), a tým mimoriadna v porovnaní s deťmi bez zdravotného postihnutia. Preto ju nemožno spravodlivo považovať za bežnú rodičovskú starostlivosť.

Nie bežná rodičovská starostlivosť

Je skutkový stav starostlivosti rodiča o dieťa pri uspokojovaní jeho základných životných potrieb, ak si dieťa vyžaduje každodennú mimoriadnu starostlivosť - pomoc inej fyzickej osoby nad rámec starostlivosti u dieťaťa rovnakého veku a pohlavia bez funkčných dôsledkov zdravotného stavu. Ide teda o takú rodičovskú starostlivosť, ktorá svojím rozsahom, intenzitou alebo náročnosťou podstatne presahuje starostlivosť poskytovanú dieťaťu toho istého veku a pohlavia, ktoré nemá zdravotné postihnutie s jeho funkčnými dôsledkami.

5 Problémové okruhy a otázky

Táto časť dodatkového učebného textu vznikla v aktívnej spolupráci s Ústredím PSVR¹⁰, v rámci ktorej nám boli sprostredkované **sety problémových okruhov a otázok**, ktoré:

- zasielali úrady PSVR ústrediu PSVR pred pracovnými poradami organizovanými v lete 2025;
- odznievali najčastejšie sa pracovných porádach;
- zasielajú úrady PSVR ústrediu PSVR po začatí implementácie reformovanej posudkovej legislatívy od septembra 2025.

Otázky nie radené podľa nejakého vecno-organizačného a logického kľúča. Ich znenie bolo len formálne (nie obsahovo) upravené. Preto sa niektoré opakujú, aj keď s inou formuláciou. Mnohé boli už v priebehu času zodpovedané, iné vznikajú. Spravidla boli vylúčené tie okruhy a otázky, ktoré sa týkali výlučne lekárskej posudkovej činnosti alebo posudkovej činnosti na účely zamestnávania v rámci sociálnej ekonomiky.

Máme za to, že sprostredkovanie týchto setov môže byť inšpiratívne pre samotný vzdelávací proces, nakoľko môže dokumentovať zmeny v poznatkovej úrovni zamestnancov úradov PSVR v čase, zároveň môže napomôcť vo fokusovaní samotného vzdelávania, najmä pri moduloch 3.-5. (bližšie k takémuto spôsobu využitia v poslednej časti textu).

5.1 Otázky formulované pred pracovnými poradami s MPSVR SR a Ústredím PSVR

- Kto bude schvaľovať predĺženie konaní a na ako dlho v prípade potreby? Budú sa tieto prípady považovať za nedodržanie lehoty?
- Aká je platnosť integrovaného posudku?
- Ako postupovať v prípade úmrtia klienta počas konania?
- Oprava pomôcky musí byť navrhnutá v integrovanom posudku alebo sa môžeme odvolať na platný komplexný posudok?
- §3, ods. 2 ZoIPČ: Fyzická osoba (ďalej len „FO“) je odkázaná na dohľad, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a v rámci každej ustanovenej základnej životnej potreby, ktorú nie je schopná samostatne uspokojovať, je počet ustanovených činností, ktoré nie je schopná samostatne vykonávať, nižší ako počet ustanovených činností, ktoré je schopná vykonávať s dohľadom. Bolo by vhodné prekonzultovať posudzovanie dohľadu, napr. modelovou situáciou.
- FO má určené prehodnotenie rozsahu osobnej asistencie podľa zákona č. 447/2008 Z. z. (platného do 31.8.2025) na 9/2025, teda po 3 rokoch. Aký je správny postup správneho

¹⁰ Osobitná vďaka patrí Mgr. Miriam Bročkovej, ktorá nám autentické podklady sprostredkovala a potvrdila možnosť ich spracovania na vzdelávacie účely.

orgánu, čo sa týka prehodnotenia rozsahu OA, keďže podľa nového zákona sa prehodnocuje OA po 5 rokoch?

- FO má stanovené opätovné posúdenie zdravotného stavu posudkovým lekárom na 9/2025 na účely preukazov aj PP na kompenzáciu. Ako má úrad správne postupovať v zmysle platných právnych predpisov?
- §7 ods. 2 písm. d) ZoIPČ – doklad o tom, že FO, ktorá žiada o integrovaný posudok, je účastníkom právnych vzťahov. O aký doklad v danom prípade ide a kto by mal doklad vydať?
- §7 ods. 4 ZoIPČ: V prípade FO, ktorá je vedená v evidencii fyzických osôb, ktoré podali žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby, alebo žiadateľov o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ktorý správny orgán podáva podnet na začatie konania o integrovanom posudku?
- § ods. 3 ZoIPČ: Po vystavení rozhodnutia o zastavení konania o integrovanom posudku v prípade, ak FO, na ktorú opatrovanie je požadované, zomrie, lekár vypracuje lekársky posudok len na účely konania o PP na opatrovanie a lekársky posudok bude postúpený na úsek kompenzácií, ktorý vypracuje rozhodnutie? Ide o správny postup?
- §14 ods. 2 ZoIPČ: Po doručení integrovaného posudku bude správny orgán informovať FO o jednotlivých nárokoch. To znamená, že k integrovanému posudku sa bude pripájať samostatný list?
- Môže si FO súčasne podať žiadosť o integrovaný posudok a preukaz?
- §11 ods. 4 písm. d) ZoIPČ: V lekárskom posudku sa uvádza aj rozsah hodín osobnej asistencie?
- V súčasnosti FO v predstihu dvoch mesiacov vyzývame na predloženie aktuálnych odborných vyšetrení k opätovnému posúdeniu zdravotného stavu. V júli 2025 budú vyzvaní tí, ktorí majú termín stanovený na 09/2025. Výzvy sú písané na úseku posudkových činností. Majú byť FO poučené, že sa začne konanie o integrovanom posudku?
- Integrovaným posudkom sa rozumie, že sa FO navrhnu všetky PP na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia (napr. peňažný príspevok na opatrovanie, hoci nemá blízku osobu, ktorá by mu poskytovala opatrovanie; osobnú asistenciu, hoci nemá okrem blízkej osoby osobu, ktorá by mu zabezpečovala pomoc...)?
- Určovanie rozsah hodín osobnej asistencie sa bude vykonávať ako doteraz? Kto bude určovať rozsah hodín – FO?, zamestnanec?
- Čo sa v dotazníku k SPČ píše do komentára?
- Sebahodnotiaci dotazník - ak ho doloží FO nevyplnený, treba vrátiť žiadosť alebo vyplniť dotazník s ňou?
- Staré tlačivá brať do 31.8.2025 bez sebahodnotiaceho dotazníka? Resp., dodatočne dať doplniť sebahodnotiaci dotazník?

- Lekársky nález na účely integrovanej posudkovej činnosti dávať k žiadosti až od 1.9.2025?
- Kto bude vykonávať prvý kontakt o integrovaný posudok, ak bude mať FO záujem o integrovaný posudok, ale o žiadnu formu kompenzácie?
- Keď sa FO odvolá na integrovaný posudok, a nebolo vydané žiadne rozhodnutie o nepriznaní peňažného príspevku, kto bude pripravovať odvolanie na ústredie – úsek PČ alebo PPnK?
- Ak bola nepriznaná nejaká forma kompenzácie rozhodnutím a FO sa odvolá, bude to fungovať ako doteraz so spracovaním odvolania?
- Kto bude preberať žiadosť o integrovaný posudok - oddelenie PPnK alebo oddelenie PČ?
- Je potrebné ísť do každej domácnosti k FO, aj keď si podá žiadosť „len“ o PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov?
- Budú v DMS zapracované predlohy, šablóny týkajúce sa dotazníkov a ostatné nové prílohy? Bude v RSD zapracovaný integrovaný posudok?
- Ak zistíme pri sociálnom šetrení, že FO je v ťažkom zdravotnom stave, no napriek tomu nebude mať aktuálne odborné vyšetrenia, bude posudkový lekár prihliadať na túto skutočnosť? Resp., budeme musieť výzvou žiadať odborné vyšetrenia, či diagnostický pobyt? Pokiaľ áno, budú naši klienti uprednostnení za týmto účelom?
- Budú posudkoví lekári usmernení ohľadom posudzovania odkázanosti na opatrovanie, sociálnu službu a osobnú asistenciu? Je možné navrhnúť v integrovanom posudku viacero sociálnych služieb a zároveň aj osobnú asistenciu - a FO si bude môcť vybrať, aká forma pomoci jej vyhovuje a o čo požiada?
- Ako postupovať v prípade, ak FO z rôznych dôvodov nebude súčinná pri vyplňovaní 36 (+ 32) otázkového dotazníka pri sociálnej posudkovej činnosti? Je možné tento dotazník brať v zmysle správneho poriadku ako podklad rozhodnutia (integrovaného posudku) a teda jeho nevyplnením vznikne prekážka v konaní, pre ktorú nemožno v konaní pokračovať?
- Má byť sociálna posudková činnosť vykonaná v prostredí, v ktorom sa FO obvykle zdržiava neohlásene alebo bude možné dohodnúť termín dopredu, s ohľadom na časovú efektivitu práce a s ohľadom aj na fakt, že FO má právo mať pri sociálnej posudkovej činnosti prítomnú ním určenú osobu, ktorá pri neohlásenej návšteve v domácnosti nemusí byť práve prítomná?
- Keďže sociálna posudková činnosť bude vykonávaná ako prvá, ako pri posudzovaní odkázanosti FO sociálny pracovník určí druh odkázanosti, napr. na osobnú asistenciu, na pomôcku, na úpravu bytu, domu, na individuálnu prepravu, keď nevie, či je účastník konania FO s ŤZP, čo je základná zákonná podmienka?
- Ako má sociálny pracovník v sociálnom posudku navrhnúť napr. peňažný príspevok na diétne stravovanie alebo peňažný príspevok na hygienu, ak nepozná, či má účastník

konania zdravotné postihnutie uvedené v prílohách zákona? Ide vyslovene o medicínske otázky.

- §3 ods. 6 písm. d) ZoIPČ: FO je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, ak je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a je: 1) odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, alebo je 2) zaradená do chronického dialyzačného programu alebo do transplantačného programu alebo sa jej poskytuje akútna onkologická liečba a pri hematoonkologickom ochorení aj udržiavacia liečba. V uvedenom ustanovení zákona nie sú vôbec popisované integračné aktivity tak, ako je to v §14 „starého“ zákona o kompenzáciách; a ani tam nie je odkaz na iné ustanovenie. Integračné aktivity sú popisované len v novelizovanom zákone č. 447/2008 Z. z. účinnom od 1.9.2025. Keďže sa však sociálna posudková činnosť z tohto zákona vyňala, budú integračné aktivity skúmať posudkoví pracovníci alebo pracovníci na úseku vyplácania dávok pri rozhodovaní o PP?
- Bude potrebné pri ďalšej žiadosti o integrovaný posudok dokladať aktuálny lekársky nález vyhotovený všeobecným lekárom?
- Čo sa považuje za rozpor medzi sociálnym a lekársym posudkom? Môže nastať situácia, kedy sociálny pracovník v sociálnom posudku nenavrhuje napr. PP na diétne stravovanie, pretože objektívne nevie diagnózy účastníka konania a ani ich nevie posúdiť, keďže nie je lekár, no posudkový lekár v lekárskom posudku uvedený PP navrhne. Považuje sa už toto za rozpor a musí zasadiť odborné konzílium?
- A ako postupovať v prípade, ak sa odborné konzílium nezhodne?
- Kde sa uplatní výsledok dotazníka k sociálnej posudkovej činnosti, keď sa do sociálneho posudku uvedie číselná hodnota 3 a 4 z uvedeného dotazníka? Bude to slúžiť len ako informácia pre posudkového lekára alebo je na to naviazaný ďalší postup?
- §8 ods. 3 ZoIPČ: Ustanovuje, že ak účastník konania zomrel a prebieha konanie o PP na opatrovanie tohto účastníka konania, správny orgán konanie o IP zastaví a spis postúpi orgánu, ktorý vedie konanie o PP na opatrovanie. Uvedené sa vzťahuje výhradne na prípad, kedy bola najskôr podaná žiadosť o PP na opatrovanie a až potom sa začalo konanie o integrovanom posudku? Pretože keď bude podaná žiadosť len o IP, konanie o PP na opatrovanie neprebieha.
- Kam má pracovníčka posudkového úseku postúpiť spis v prípade zastavenia konania o IP?
- Akým spôsobom sa vyhodnocujú dotazníky (súčty bodov, delenie, koeficienty?), čo je ich výsledkom?
- Keďže k 1.9.2025 nebude mať žiadny účastník konania (záujemca o sociálnu službu, kompenzáciu alebo posúdenie dlhodobého zdravotného postihnutia) vyhotovený integrovaný posudok, budú sa týmto žiadateľom vydávať iba žiadosti o integrovaný posudok s prílohami v zmysle §7 ZoIPČ, t. j. – žiadosť o IP, lekársky nález na účely IP, sebahodnotiaci dotazník?

- Ak sa bude jednať len o žiadosť o preukaz alebo parkovací preukaz, aký lekársky nález je súčasťou žiadosti – lekársky nález na účely IP + odborný lekársky nález?
- Ak FO bude trvať na podaní žiadosti o konkrétnu formu kompenzácie, a to napriek tomu, že nemá IP, má byť súčasťou tejto žiadosti aj žiadosť o IP s prílohami (lekársky nález, odborný lekársky nález, sebahodnotiaci dotazník)? Z hľadiska procesu to znamená, že „kompenzácie“ požiadajú posudkový útvar o IP s podkladmi k IP (ako doposiaľ), alebo „kompenzácie“ požiadajú posudkový útvar o IP bez ďalších podkladov, t. j. posudkový útvar bude musieť spracovať výzvu a konanie vo veci IP prerušiť? A ak „kompenzácie“ zašlú žiadosť o IP so všetkými podkladmi, prerušia konanie vo veci žiadosti o kompenzáciu, keďže nebude možné rozhodnúť v lehotách podľa §55 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z., pretože sa na ich podnet začalo konanie o IP? Jedná sa v tomto prípade o konanie o predbežnej otázke podľa § 29 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní?
- Ak FO podala žiadosť o IP a následne žiadosť o kompenzáciu, pričom je zrejmé, že úrad nebude môcť rozhodnúť o kompenzácii v lehotách podľa §55 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z., môže prerušiť konanie o kompenzácii z dôvodu, že sa vedie konanie o predbežnej otázke?
- V akých prípadoch je možné žiadať predĺženie lehoty? (od 1.9.2025 to budú všetky prípady!)
- §3 ods. 3 vyhlášky: Ak FO súhlasí s výkonom SPČ na pracovisku úradu, je možné vykonať SPČ mimo prostredia, v ktorom sa obvykle zdržiava?
- Ak má FO záujem o posúdenie, či má dlhodobé zdravotné postihnutie na účely zákona 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike, je potrebné vykonávať SPČ v mieste jej obvyklého pobytu (v domácnosti)?
- §18 ods. 2 ZoIPČ: Kto vydáva písomné oprávnenie zamestnancovi na vstup do obydlija na účely konania o IP? Bude pre úrady spracovaný jednotný vzor oprávnenia? Ako sa ukončí výkon tohto oprávnenia? Platí toto oprávnenie pre sociálneho posudkového zamestnanca všeobecne, t. j. počas jeho zaradenia na výkon SPČ alebo sa vydáva pre každý prípad osobitne, do skončenia konania o IP v danom prípade?
- § 67s zákona č. 447/2008 Z. z.: Podnet na začatie konania o IP podľa § 67s písm. a) podá zamestnanec kompenzácií, ktorý vypláca kompenzáciu? V takom prípade je potrebné zamestnancom kompenzácií tieto upozornenia elektronicky nastaviť, doposiaľ ich vykonávali zamestnanci posudkových činností z vlastného podnetu.
- Podnet na začatie konania o IP podľa § 67s písm. d) podá zamestnanec kompenzácií, ktorý vypláca osobnú asistenciu? V takom prípade je potrebné zamestnancom kompenzácií tieto upozornenia elektronicky nastaviť, doposiaľ ich vykonávali zamestnanci posudkových činností z vlastného podnetu.
- Vzťahuje sa to aj na peňažné príspevky na osobnú asistenciu priznané podľa zákona 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci (podľa interných usmernení sa tieto OA

neprehodnocovali, ak nebola podaná žiadosť od účinnosti zákona č. 447/2008 Z. z.). Je potrebné požiadať o IP podľa zákona účinného od 1.9.2025?

- Kto bude preberať žiadosti o IP? Obec, oddelenie kompenzácií úradu PSVR, oddelenie posudkových činností úradu PSVR?
- Budeme vydávať komplexný aj IP, ak si FO podá žiadosť na kompenzáciu podľa zákona 447/2008 Z. z.?
- Ak nebudú FO spĺňať mieru funkčnej poruchy, je potrebné ich navštevovať v domácnosti?
- Môže úrad prijať žiadosť o vypracovanie IP zo zariadenia sociálnych služieb alebo nemocnice?
- Je možné prerušiť konanie v prípade potreby doloženia nových nálezov alebo dodiagnostikovania?
- Čo v prípade, ak posudzovaná osoba nemá funkčné postihnutie, nie je osobou s ŤZP?
- Ak mala FO v IP navrhnutú pomôcku (IP je bez stanovenej kontroly) a z dôvodu jej poškodenia požiada o nový, je potrebné vypracovať nový IP vrátane LPČ alebo je možné potvrdiť pôvodný IP, prípadne vykonať výmenu bez IPČ?
- Kto vyzýva FO na kontrolu?
- Význam sebahodnotiaceho dotazníka - čo v prípade nepredloženia, resp. predloženia prázdneho dotazníka s podpisom?
- Ako sa vysporiadať so zjavne účelovými odpoveďami na naše otázky počas sociálneho posudzovania? Ako objektivizovať zistený stav?
- Potreba otvoriť odbornú diskusiu o možnosti obmedziť vykonávanie SPČ splnomocnenou osobou, ktorou je napr. advokátska kancelária.
- Aký je spôsob zvolania konzília (v ktorých prípadoch, kto ho zvoláva, kto určuje zloženie atď.)? Aký je výstup konzília? Kde sa v posudku uvádza, že výsledok posúdenia pochádza z konzília, keďže závery SPČ a LPČ neboli v súlade?
- Čo v prípade, ak FO súčasne podá žiadosť o IP a preukaz ŤZP, prípadne parkovací preukaz?
- Aký je spôsob predkladania odvolania (elektronicky, fyzicky) a súvisiacej spisovej dokumentácie (ak bola FO napr. posudzovaná v minulosti, dokumentácia z malého konania o preukaze)?
- Je možné sa odvolať len voči konkrétnej forme kompenzácie alebo len voči celému IP? Ak sa FO odvolá voči celému IP, čo potom?
- Podanie žiadosti o konkrétnu formu kompenzácie bude možné iba s IP alebo aj bez neho?
- Čo v prípade, ak bude podaná žiadosť o kompenzáciu a o IP sa ešte bude iba konať? Preruší sa konanie alebo sa zastaví?

5.2 Otázky formulované počas pracovných stretnutí s MPSVR SR a Ústredím PSVR

- Ak fyzická osoba podá žiadosť súčasne o preukaz v zmysle zákona č. 447/2008 Z. z. a tiež o IP, môžeme konať v oboch veciach alebo treba niektoré konanie zastaviť?
- Posudzovaná osoba počas SPČ – vyplňania dotazníka vyhlási, že je unavená, nedokáže pokračovať a nechce pokračovať ani v iný deň a dotazník je len čiastočne vyplnený. Pokračovať v IPČ alebo zastaviť konanie?
- FO má v komplexnom posudku navrhnutý PP na opravu pomôcky. Najčastejšie pri servise zdvíhacieho zariadenia automaticky prinesú na úrad faktúru zo servisu, podajú žiadosť o príspevok a príspevok im je priznaný a vyplatený. Ako to bude, ak prinesie faktúru v septembri 2025? Môže úrad akceptovať, že PP je navrhnutý v komplexnom posudku?
- Ak má FO určený termín opätovného posúdenia zdravotného stavu na september 2025, je nutné realizovať IPČ alebo je možné posúdiť po starom a ak sa nič nezmení, zaslať posudzovanej osobe oznámenie?
- Doterajšia prax opätovného posúdenia rozsahu hodín osobnej asistencie bola taká, že pokiaľ sa rozsah nemenil a nezistilo sa počas SPČ, že došlo k zmene zdravotného stavu, LPČ sa nevykonávala, potvrdila sa platnosť komplexného posudku. Môže sa nové posúdenie rozsahu vykonať po 5 rokoch? Je nutné ísť do IPČ a robiť aj celú LPČ?
- Ak bola podaná žiadosť o niektorý z PP pred 1.9.2025, komplexný posudok, podľa ktorého je osoba odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a rozhodnutie o PP bude vydané po 1.9.2025, môže byť posudzovanej osobe vyhotovený parkovací preukaz?
- Doteraz sa podľa zákona č. 112/2018 Z. z. posudzovalo, či FO má dlhodobé zdravotné postihnutie znižujúce jej telesné, duševné a zmyslové schopnosti, ktoré bránia jej plnohodnotnému a účinnému zapojeniu sa do pracovného prostredia v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy má trvať najmenej dva roky. Uvedené ostalo v §5 ods. 5 písm. b) rovnaké, ale v lekárskom posudku má lekár uviesť záver, či posudzovaná fyzická osoba má alebo nemá dlhodobé zdravotné postihnutie *vo vzťahu k pracovnej činnosti, ktorej podrobný opis je obsahom žiadosti*. Aký vplyv má na výsledok uvedený opis? Ak pracovnú činnosť je schopná vykonávať, tak nie je osobou s dlhodobým zdravotným postihnutím na účely zákona č. 112/2018 Z. z.? Ak nevie činnosť vykonávať, tak je osobou s dlhodobým zdravotným postihnutím, ale reálne nebude môcť byť zamestnaná v sociálnom podniku, lebo činnosť vykonávať nevie?

5.3 Otázky zasielané MPSVR SR a Ústrediu PSVR od 01. 09. 2025

- Ak si osoba podala do 31.8. 2025 žiadosť o PP a následne po 1.9. 2025 žiadosť o iný PP, ako má úrad postupovať?
- Od 1. 9. 2025 si FO podáva žiadosť o IP alebo o PP. Zároveň predkladá Lekársky nález na účely konania vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu (tlačivo platné

do 31.8.2025). Je možné akceptovať toto tlačivo alebo je povinný doručiť nové tlačivo Lekársky nález na účely IPČ?

- Ak je úrad povinný prevziať aj pôvodné tlačivo, ktoré bude lekárom vyplnené a potvrdené od 1.9.2025, bude to mať vplyv aj na úhradu vykonaných lekárskeho výkonov (poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je povinný vykonať zdravotné výkony na účely konania o IP)? Ak máme prevziať aj staré/pôvodné tlačivá, do akého termínu ich má úrad akceptovať?
- Ako postupovať vo veci žiadosti o vydanie parkovacieho preukazu pre FO s ŤZP, kde už bol vydaný komplexný posudok do 31. 8.2025, FO s ŤZP nie je odkázaná na IP, ale spĺňa podmienky nároku na parkovací preukaz a od 1.9.2025 si uplatní nárok na parkovací preukaz (napr. onkologickí pacienti)? Je možné na základe týchto skutočností prijať žiadosť na parkovací preukaz od 1. 9. 2025 a začať tzv. malé konanie iba o parkovacom preukaze? Ak áno, posudkový lekár vypracuje nový lekárskeho posudok od 1.9.2025 a správny orgán rozhodne o parkovacom preukaze? Alebo musí tiež začať konanie o IPČ? Ak áno, je potrebné doložiť lekárskeho nález pre účely IPČ?
- Ako postupovať vo veci kontrol zdravotného stavu stanovených v komplexnom posudku vypracovanom do 31.8.2025, ktoré majú prebehnúť v septembri 2025? V mesiaci august 2025 už boli správnym orgánom FO, ktoré majú stanovený termín kontroly na mesiac september 2025, zaslané výzvy, aby sa podrobili kontrole zdravotného stavu. Odborné vyšetrenia už FO s ŤZP doručili. Ako postupovať pri týchto kontrolách?
- Môžeme akceptovať staré tlačivá o lekárskeho nálezoch vydané pre účely kompenzácie a preukazov aj pre sociálnu službu? Staré tlačivá sme využívali do 28.8.2025 a nosia ich klienti aj v súčasnosti. Výsledok bol predbežne formulovaný tak, že pre účely posudzovania by sme ich mohli dočasne akceptovať, ale nie pre súhlas na preplatenie, ak dátum vystavenia bol od 1.9.2025.
- *Konkrétne situácie (na ilustráciu):*
 - FO bola posúdená v období 7-8/2025, posledný komplexný posudok bol do 28.08.2025. Nenavrhol sa v ňom žiaden PP, ani príspevok na zvýšené výdavky, ktorý poberá. Teda musí sa vydať rozhodnutie o jeho odňatí. Toto rozhodnutie sa robí už v 9/2025. Je podkladom rozhodnutia o odňatí PP na zvýšené výdavky komplexný posudok z 8/2025 alebo použiť prechodné ustanovenie zákona?
 - FO bola posudzovaná v 7-8/2025, navrhne sa jej podať si žiadosť o bezbariérovú úpravu rodinného domu, resp. o príspevok na zdvíhacie zariadenie. Vec nie je ešte ukončená, ale žiadosť o zdvíhacie zariadenie si podá v 9/2025. Ako v tomto prípade postupovať?
 - Podľa komplexného posudku z 28.8.2025 nie je osoba odkázaná na individuálnu prepravu, ale podľa lekárskeho posudku je odkázaná na parkovací preukaz. Na základe komplexného posudku z 8/2025 je poskytovaný PP na opatrovanie a PP na zvýšené výdavky. Osoba si chce podať žiadosť o parkovací preukaz. Je možné vydať rozhodnutie iba o parkovacom preukaze? Je k tomu potrebný nový lekárskeho posudok?

Možno zobrať do úvahy už doložené vyšetrenia, ktoré boli podkladom komplexného posudku z 8/2025?

6 Možnosti využitia materiálu a záver

Spracovaný text považujeme za dôležitý pre zabezpečenie nevyhnutnej miery štandardizácie vzdelávania v ŠVP SPČ od septembra 2025. Ide najmä o tie jeho časti, ktoré sa týkajú modulu 3 venovanému otázkam aktuálnej právnej úpravy a organizačného zabezpečenia SPČ; následne metodiky posudzovania odkázanosti na pomoc inej osoby či otázok venovaných podrobnostiam posudzovania jednotlivých aspektov sociálnej situácie cieľovej skupiny posudkovej činnosti (moduly 4 a 5 ŠVP SPČ).

Dodatkový učebný materiál je určený pre obe strany vzdelávacieho procesu – pre účastníkov a účastníčky ŠVP SPČ, rovnako pre lektorky a lektorov, ktorí vzdelávanie zabezpečujú. Má potenciál:

- podporiť utriedenie si „starej“ a „novej“ posudkovej terminológie;
- slúžiť osobitne pre účely zabezpečenia témy k vývoju SPČ v oblasti sociálneho zabezpečenia (T3.2 štandardu), s odporúčaním:
 - sústrediť sa najmä na časovú os: júl 1999 – 31.12. 2008 (zákon o sociálnej pomoci) – 1.1.2009 – 30.8.2025 (platné ZoPPK a ZoSS) – od 1.9.2025 (ZoIPČ + vyhláška k ZoIPČ + Metodiky k SPČ a LPČ),
 - poukazovať na podobnosti a rozdielnosti jednotlivých období;
- podporiť spoločné uvažovanie o budúcich možných efektoch nového posudkového systému (pozitívnych aj rizikových);
- slúžiť na iné účely (podľa uváženia lektoriek a lektorov).

Špecifickú úlohu môže zohrať text uvedený v kapitole 5 – sety problémových oblastí a otázok. Úlohou ŠVP SPČ nie je jednoznačne odpovedať na formulované otázky. Ak pretrvávajú, ide skôr o kompetenciu Ústredia PSVR v rámci jeho originálnej kompetencie metodicky usmerňovať výkon štátnej správy na úseku posudkových činností. V rámci ŠVP SPČ sa však môžu využiť ako podklady k *workshopom* slúžiacim k výmene skúseností, ako sa s predmetnými otázkami vysporadúvajú jednotlivé úrady PSVR.¹¹

Nadalej však platí, že zostáva v kompetencii konkrétnej lektorky/lektora, ako spracovaný materiál využije, a taktiež, aké doplňujúce ilustračné materiály v rámci špecializačného vzdelávania aplikuje.

¹¹ Počas predchádzajúcich vzdelávacích období sa osvedčila napr. metóda „ťahania z klobúka/košíka“, kde sa jednotlivé otázky rozstrihajú na malé kartičky a účastníčky/účastníci si z klobúka/košíka vyberajú otázky a odpovedajú na ne. Je to vhodná metóda na podporu učiacej sa skupiny.